

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2020/558 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 23 aprilie 2020

de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013 și (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește măsuri specifice de asigurare a unei flexibilități excepționale pentru utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene ca reacție la epidemia de COVID-19

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 177, articolul 178 și articolul 322 alineatul (1) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Economic și Social European,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Statele membre au fost afectate într-un mod fără precedent de consecințele epidemiei de COVID-19. Criza actuală de sănătate publică împiedică creșterea economică în statele membre, fapt care, la rândul său, agravează deficitele grave de lichidități provocate de creșterea bruscă și semnificativă a investițiilor publice necesare în sistemele proprii de sănătate și în alte sectoare ale economiilor acestora. Acest fapt a creat o situație excepțională care trebuie abordată prin măsuri specifice.
- (2) Pentru a răspunde la impactul crizei de sănătate publică, Regulamentele (UE) nr. 1301/2013 ⁽³⁾ și (UE) nr. 1303/2013 ⁽⁴⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului au fost deja modificate prin Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾, în scopul de a permite mai multă

⁽¹⁾ Avizul din 14 aprilie 2020 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 17 aprilie 2020 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 22 aprilie 2020.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 289).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 508/2014 în ceea ce privește anumite măsuri specifice menite să mobilizeze investiții în sistemele de sănătate ale statelor membre și în alte sectoare ale economiilor acestora ca reacție la epidemia de COVID-19 (Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus) (JO L 99, 31.3.2020, p. 5).

flexibilitate în implementarea programelor sprijinite de Fondul european de dezvoltare regională („FEDR”), de Fondul social european („FSE”) și de Fondul de coeziune (denumite în mod colectiv „fondurile”) și de Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime („FEPAM”). Sfera sprijinului din partea FEDR a fost extinsă în mod considerabil, pentru a contribui la o reacție eficientă la criza actuală de sănătate publică.

- (3) Cu toate acestea, efectele negative grave asupra economiilor Uniunii se înrăutățesc. Este așadar necesar să se asigure statelor membre o flexibilitate suplimentară excepțională pentru ca acestea să poată reacționa la criza fără precedent de sănătate publică, prin consolidarea posibilității de a mobiliza tot sprijinul neutilizat din fonduri.
- (4) În vederea reducerii sarcinii asupra bugetelor publice care reacționează la situația de criză de sănătate publică, ar trebui să se acorde statelor membre posibilitatea excepțională de a solicita, pentru programele din cadrul politicii de coeziune, o rată de cofinanțare de 100 % care să fie aplicată pentru exercițiul contabil 2020-2021, în conformitate cu creditele bugetare și cu condiția să fie disponibilă finanțarea necesară. Pe baza evaluării aplicării acestei rate excepționale de cofinanțare, Comisia poate propune o prelungire a acestei măsuri.
- (5) În scopul de a asigura statelor membre o flexibilitate suplimentară în ceea ce privește realocarea resurselor pentru a reacționa în funcție de situație la criza de sănătate publică, ar trebui să fie introdusă sau consolidată posibilitatea unor transferuri financiare în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă între FEDR, FSE și Fondul de coeziune. În plus, ar trebui de asemenea să fie sporită, în mod excepțional, posibilitatea de transfer între categorii de regiuni pentru statele membre, dat fiind impactul amplu al crizei de sănătate publică, continuând însă să se respecte obiectivele din tratate referitoare la politica de coeziune. Astfel de transferuri nu ar trebui să afecteze resursele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, alocările suplimentare pentru regiunile ultraperiferice, sprijinul pentru inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri” sau Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane.
- (6) În scopul de a se permite statelor membre să aloce rapid resursele disponibile pentru a reacționa la epidemia de COVID-19 și ținând seama de faptul că, dat fiind stadiul avansat al implementării pentru perioada de programare 2014-2020, realocarea resurselor poate viza numai resursele disponibile pentru programare aferente anului 2020, este justificat ca statele membre să fie scutite în mod excepțional de obligația de a respecta cerințele privind concentrarea tematică pentru restul perioadei de programare.
- (7) Pentru a se permite statelor membre să se concentreze asupra reacției necesare la epidemia de COVID-19 și a se reduce sarcinile administrative, ar trebui simplificate anumite cerințe procedurale legate de implementarea programelor și de audituri. În special, acordurile de parteneriat nu ar mai trebui să fie modificate pentru restul perioadei de programare pentru a reflecta modificările anterioare ale programelor operaționale, sau pentru a introduce modificări noi. Termenul de depunere a rapoartelor anuale de implementare pentru anul 2019, precum și termenul de transmitere a raportului de sinteză al Comisiei bazat pe respectivele rapoarte anuale de implementare ar trebui amânate. În ceea ce privește fondurile și FEPAM, ar trebui de asemenea să se prevadă extinderea posibilității ca autoritățile de audit să utilizeze o metodă de eșantionare nestatistică în privința exercițiului contabil 2019-2020.
- (8) Este necesar să se precizeze că ar trebui să se permită în mod excepțional o eligibilitate a cheltuielilor pentru operațiunile finalizate sau implementate complet care consolidează capacitățile de reacție în situații de criză în contextul epidemiei de COVID-19. Ar trebui să fie posibil ca aceste operațiuni să fie selectate chiar înainte de aprobarea de către Comisie a modificării necesare a programului. Ar trebui să se prevadă modalități specifice de invocare a epidemiei de COVID-19 ca motiv de forță majoră în contextul dezangajării.
- (9) Pentru a se reduce sarcinile administrative și întârzierile în implementare atunci când sunt necesare modificări ale instrumentelor financiare pentru a reacționa în mod eficient la o criză de sănătate publică, nu ar trebui să se mai solicite, pentru restul perioadei de programare, revizuirea și actualizarea evaluării ex-ante și planuri de afaceri actualizate ori documente echivalente, ca parte din documentele justificative care demonstrează că sprijinul acordat a fost utilizat în scopul preconizat. Ar trebui să fie extinse posibilitățile de sprijin în favoarea capitalului de lucru prin instrumente financiare în cadrul Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).
- (10) Pentru a se asigura că statele membre pot utiliza pe deplin sprijinul din fonduri și din FEPAM, ar trebui asigurată o flexibilitate suplimentară pentru calcularea plății soldului final la sfârșitul perioadei de programare.

- (11) În scopul de a se facilita transferurile autorizate în temeiul prezentului regulament, condiția prevăzută la articolul 30 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ referitoare la utilizarea creditelor pentru același obiectiv nu ar trebui să se aplice în ceea ce privește transferurile propuse în temeiul prezentului regulament.
- (12) Pentru a se asigura coerența între abordarea adoptată în contextul Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat, în scopul sprijinirii economiei în situația actualei epidemii de COVID-19, și ajutorul *de minimis*, pe de o parte, și condițiile pentru acordarea de sprijin în cadrul FEDR întreprinderilor aflate în dificultate, pe de altă parte, Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 ar trebui modificat pentru a se permite acordarea de sprijin întreprinderilor respective în aceste condiții speciale.
- (13) Întrucât obiectivul prezentului regulament, și anume de a reacționa la efectele crizei de sănătate publică prin introducerea unor măsuri de flexibilitate în domeniul acordării de sprijin din fondurile structurale și de investiții europene („fondurile ESI”), nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii propuse, acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (14) Dat fiind caracterul urgent al situației legate de epidemia de COVID-19, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- (15) Având în vedere epidemia de COVID-19 și necesitatea de a aborda urgent criza de sănătate publică aferentă și consecințele sale sociale și economice, s-a considerat oportun să se acorde o excepție de la perioada de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (16) Prin urmare, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 1301/2013 ar trebui să fie modificate în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificarea Regulamentului (UE) nr. 1301/2013

La articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în normele Uniunii privind ajutorul de stat; în sensul prezentei litere, întreprinderile care primesc sprijin în conformitate cu Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat (*) sau cu Regulamentele (UE) nr. 1407/2013 (**), (UE) nr. 1408/2013 (***) și (UE) nr. 717/2014 (****) ale Comisiei nu sunt considerate întreprinderi aflate în dificultate;

(*) JO C 91 I, 20.3.2020, p. 1.

(**) Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (JO L 352, 24.12.2013, p. 1).

(***) Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013, p. 9).

(****) Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 190, 28.6.2014, p. 45).”

(6) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziilor nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

Articolul 2

Modificarea Regulamentului (UE) nr. 1303/2013

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 se modifică după cum urmează:

1. În partea a doua titlul II se adaugă următorul capitol:

„CAPITOLUL V

Măsuri excepționale pentru utilizarea fondurilor ESI ca reacție la epidemia de COVID-19

Articolul 25a

Măsuri excepționale pentru utilizarea fondurilor ESI ca reacție la epidemia de COVID-19

(1) Prin derogare de la articolul 60 alineatul (1) și de la articolul 120 alineatul (3) primul și al patrulea paragraf, la solicitarea statului membru, se poate aplica o rată de cofinanțare de 100 % cheltuielilor declarate în cererile de plată în cursul exercițiului contabil care începe la 1 iulie 2020 și se încheie la 30 iunie 2021, pentru una sau mai multe axe prioritare dintr-un program sprijinit de FEDR, FSE sau de Fondul de coeziune.

Cererile de modificare a ratei de cofinanțare se depun în conformitate cu procedura de modificare a programelor prevăzută la articolul 30 și sunt însoțite de programul sau programele revizuit(e). Rata de cofinanțare de 100 % se aplică numai dacă modificarea relevantă a programului operațional este aprobată de Comisie înainte de a fi depusă cererea finală de plată intermediară în conformitate cu articolul 135 alineatul (2).

Înainte de a depune prima cerere de plată pentru exercițiul contabil care începe la 1 iulie 2021, statele membre notifică tabelul menționat la articolul 96 alineatul (2) litera (d) punctul (ii), confirmând rata de cofinanțare care a fost aplicabilă în cursul exercițiului contabil care se încheie la 30 iunie 2020 pentru prioritățile vizate de creșterea temporară până la 100 %.

(2) Ca reacție la epidemia de COVID-19, resursele disponibile pentru programare pentru anul 2020 destinate obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă pot, la solicitarea statului membru, să fie transferate între FEDR, FSE și Fondul de coeziune, indiferent de procentele menționate la articolul 92 alineatul (1) literele (a)-(d).

În scopul realizării acestor transferuri, cerințele prevăzute la articolul 92 alineatul (4) nu se aplică.

Transferurile nu afectează resursele alocate inițiativei «Locuri de muncă pentru tineri» în conformitate cu articolul 92 alineatul (5) sau ajutorului destinat celor mai defavorizate persoane în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă în conformitate cu articolul 92 alineatul (7).

Resursele transferate între FEDR, FSE și Fondul de coeziune în temeiul prezentului alineat se execută în conformitate cu normele aplicabile fondului către care sunt transferate resursele.

(3) Prin derogare de la articolul 93 alineatul (1) și în plus față de posibilitatea prevăzută la articolul 93 alineatul (2), resursele disponibile pentru programare pentru anul 2020 pot, la solicitarea unui stat membru, să fie transferate între categorii de regiuni, ca reacție la epidemia de COVID-19.

(4) Cererile de transfer în temeiul alineatelor (2) și (3) din prezentul articol se depun în conformitate cu procedura de modificare a programelor prevăzută la articolul 30, se justifică în mod corespunzător și sunt însoțite de programul sau programele revizuit(e) identificând sumele transferate per fond și per categorie de regiuni, atunci când este cazul.

(5) Prin derogare de la articolul 18 din prezentul regulament și de la regulamentele specifice fiecărui fond, alocările financiare stabilite în cererile de modificare a programelor depuse, sau în transferurile transmise în temeiul articolului 30 alineatul (5) din prezentul regulament, începând cu data de 24 aprilie 2020 nu fac obiectul cerințelor privind concentrarea tematică stabilite în prezentul regulament sau în regulamentele specifice fiecărui fond.

(6) Prin derogare de la articolul 16, începând cu data de 24 aprilie 2020, acordurile de parteneriat nu se modifică, iar modificările programelor nu implică modificarea acordurilor de parteneriat.

Prin derogare de la articolul 26 alineatul (1), de la articolul 27 alineatul (1) și de la articolul 30 alineatele (1) și (2), începând cu data de 24 aprilie 2020, nu se verifică coerența programelor și a punerii lor în aplicare cu acordurile de parteneriat.

(7) Pentru operațiunile care consolidează capacitățile de reacție în situații de criză în contextul epidemiei de COVID-19, menționate la articolul 65 alineatul (10) al doilea paragraf, nu se aplică articolul 65 alineatul (6).

Prin derogare de la articolul 125 alineatul (3) litera (b), astfel de operațiuni pot fi selectate pentru sprijin din FEDR sau FSE înainte de aprobarea programului modificat.

(8) În sensul articolului 87 alineatul (1) litera (b), atunci când epidemia de COVID-19 este invocată ca motiv de forță majoră, informațiile privind sumele pentru care nu s-a putut efectua o cerere de plată se furnizează la nivel agregat per prioritate pentru operațiunile cu costuri totale eligibile mai mici de 1 000 000 EUR.

(9) Raportul anual privind implementarea programului pentru anul 2019, menționat la articolul 50 alineatul (1), se depune până la 30 septembrie 2020 pentru toate fondurile ESI, prin derogare de la termenele stabilite în regulamentele specifice fondurilor. Transmiterea în 2020 a raportului de sinteză care urmează să fie pregătit de Comisie, în conformitate cu articolul 53 alineatul (1), poate fi amânată în consecință.

(10) Prin derogare de la articolul 37 alineatul (2) litera (g), nu se solicită nicio revizuire sau actualizare a evaluărilor ex-ante în cazul în care sunt necesare modificări ale instrumentelor financiare pentru a reacționa în mod eficace la epidemia de COVID-19.

(11) În cazul în care instrumentele financiare furnizează IMM-urilor sprijin sub formă de capital de lucru în temeiul articolului 37 alineatul (4) al doilea paragraf din prezentul regulament, nu se solicită planuri de afaceri noi sau actualizate ori documente și dovezi echivalente care să permită verificarea faptului că sprijinul furnizat prin instrumente financiare a fost utilizat în scopul preconizat, ca parte din documentele justificative.

Prin derogare de la Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, acest sprijin poate fi furnizat de asemenea din FEADR în cadrul măsurilor menționate în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și care sunt relevante pentru implementarea instrumentelor financiare. Aceste cheltuieli eligibile nu depășesc 200 000 EUR.

(12) În sensul articolului 127 alineatul (1) al doilea paragraf, epidemia de COVID-19 constituie un caz justificat corespunzător pe care autoritățile de audit îl pot invoca, pe baza aprecierii lor profesionale, pentru a utiliza o metodă de eșantionare nestatistică pentru exercițiul contabil care începe la 1 iulie 2019 și se încheie la 30 iunie 2020.

(13) În scopul aplicării articolului 30 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului (*), condiția ca creditele să servească aceluiași obiectiv nu se aplică în cazul transferurilor realizate în temeiul alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(*) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1)."

2. La articolul 130, se adaugă următorul alineat:

„(3) Prin derogare de la alineatul (2), contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM prin plăți ale soldului final pentru fiecare prioritate per fond și per categorie de regiuni în ultimul exercițiu contabil nu depășește cu mai mult de 10 % contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM pentru fiecare prioritate per fond și per categorie de regiuni astfel cum este stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

Contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM prin plăți ale soldului final în ultimul exercițiu contabil nu depășește cheltuielile publice eligibile declarate sau contribuția din fiecare fond și categorie de regiuni pentru fiecare program operațional astfel cum este stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional, în funcție de care dintre aceste sume este mai mică.”

Articolul 3

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 23 aprilie 2020.

Pentru Parlamentul European
Președintele
D.M. SASSOLI

Pentru Consiliu
Președintele
G. GRLIĆ RADMAN
